

VIETNAMSKÁ
POHÁDKA

Príběh o melounu

Sự tích quả
dưa hấu

Před dávnými časy, za vlády krále Hùng Vương, měl Vietnam vysoké hory, dlouhé a široké řeky, ale jeho pole byla málo obdělávaná, a proto v zemi nerostlo tolik voňavých a sladkých plodů jako dnes. Jednoho dne král Hùng Vương osmnáctý adoptoval velmi chytrého sirotka, který byl prodán do otroctví. Chlapce pojmenoval An Tiêm. Ten časem vyrostl v statného, pracovitého a moudrého muže.

Král měl An Tiêma velmi rád a tak ho oženil se svou krásnou dcerou jménem Ba a daroval mu část svého jmění. Celé rodině se dařilo a brzy se jim narodily děti.

Jednoho dne se ke králi doneslo, že An Tiêm mezi lidmi pronesl větu: „Lepší je si vše udělat sám. Darované je starost, věnované je dluh.“ Tato věta starého krále velmi rozhněvala, a proto se král rozhodl nevděčného An Tiêma vyzkoušet, zda-li by dokázal přežít bez jeho pomoci.

A tak jednou, brzo ráno k An Tiemovi přijelo královské vojsko a vyhnalo ho i s celou rodinou na loď. S sebou si však nesměli nic vzít. Pluli po moři několik dnů a nocí. Až jednoho dne loď zakotvila na opuštěném ostrově, na okraji oblasti Nga Sơn, ležící v severním Vietnamu. An Tiêmova malá rodina zde musela

vystoupit z lodě, vojsko se vydalo na cestu zpět. Ba spolu s dětmi, se slzami v očích, pozorovaly vzdalující se loď, jen An Tiêm se mezitím začal poohlížet po ostrově. Na ostrově toho moc nebylo a An Tiêm našel pouze malou kamennou jeskyni, kam se jeho rodina schovala. Dovedl tam vystrašenou Ba s dětmi a s klidem jim řekl: „Nebe zrodilo slony, zrodilo i traviny. Není se čeho bát!“

Rodina se snažila ze dne na den přežívat. An Tiêm začal pěstovat různé druhy bylinek a plody, zatímco Ba a děti trávil dny na pláži sbíráním vyplavených škeblí. Občas se jim dokonce podařilo ulovit i racky, ale ti se, čím dál tím více, stávali těžší kořistí.

Tu jednoho dne, když šel An Tiêm na lov racků, uviděl jednoho z nich pojídat cosi červeného s černými peckami. Když racek odletěl, An Tiêm se šel podívat na onen neznámý plod a pomyslel si: „Když to mohou jíst ptáci, tak to určitě můžeme jíst i my!“

Kousek ochutnal a náhle se mu oči rozzářily, radostí vyskočil a běžel s nasbíranými semínky za rodinou. Pecičky zasadil do země a pečlivě je každý den zaléval.

Zanedlouho z pecek vyrašily malé lístky, a na to brzy vyrostly květy, a z nich pak malé plody, které se

však nadále zvětšovaly, až nakonec dorostly do velikosti malých prasátek. An Tiêm však nevěděl, jestli už nastalo období sklizně. Až jednoho rána, kdy celou rodinu vzbudil hlasitý skřehot racků. An Tiêm vyběhl ven a odehnal hejno, které za sebou nechalo pár nazobaných plodů. Všem se náhle až zatajil dech, když viděli, jak sytě červené plody jsou. Uvnitř bylo spoustu lesklých černých pecek a na povrchu měl plod bílou slupku se zeleným okrajem.

Hned první kousnutí do červeného plodu všem vykouznilo úsměv na tváři. Ovoce bylo chutné, voňavé a sladké, zahnilo žízeň a člověk měl pocit, že je hned o něco zdravější.

An Tiêm a Ba pokračovali v sázení a každodenní péči o melouny, které se staly jejich hlavní obživou. Po každé sklizni vzal An Tiêm několik melounů, označil je a poslal na široké moře s doufáním, že se jednoho dne všichni dozví o tomto novém ovoci.

Za krátký čas na ostrov začala připlouvat spousta lodí z dalekých břehů. Všichni s sebou měli mnoho jídla, dary a mnoho jiného zboží, které za melouny nabízeli. Takto se An Tiêm stal obchodníkem a brzy jim na ostrově už nic nescházelo.

Jednoho dne se král doslechl o An Tiêmovi a jeho novém plodu, a tak se vydal na ostrov, přesvědčit se, zda-li se rodině opravdu tak dobře daří. Když král spatřil, že An Tiêm a Ba žijí šťastný a blahobytný život, zalitoval svých rozhodnutí a poprosil je, aby se vrátili zpět na pevninu.

An Tiêm na pevninu přivezl i sazenice, které pak rozdělil mezi lidi a ukázal jim, jak toto velké a chutné ovoce pěstovat. Tím obohatil Vietnam o slavné ovoce, které známe i dnes. Dokonce se i praví, že nejlepší melouny mají stále v Nga Sơn, protože to byl An Tiêmův ostrov, který po jeho cestě zpět k pevnině přirostl. Plod, který připlouval z moře, dostal název "vodní meloun" a říkáme mu tak dodnes.

Ngày xưa ngày xưa, thời Hùng Vương, đất nước ta tuy có núi cao, sông rộng, trời đẹp nắng vàng nhưng đồng ruộng thưa thớt, hoa quả chưa có nhiều thứ thơm ngọt như bây giờ. Một ngày nọ, Vua Hùng Vương thứ mười tám nhận nuôi một người con trai rất thông minh, tháo vát, và đặt tên cho cậu bé là Mai An Tiêm. Ngày tháng trôi qua, An Tiêm lớn lên thành một người đàn ông khoẻ mạnh và chăm chỉ.

Vua rất mực yêu mến An Tiêm, vì vậy nên đã gả cô con gái xinh đẹp tên là Ba cho chàng và còn ban thưởng cho chàng một phần gia tài. Hai vợ chồng chàng sống vô cùng thịnh vượng và họ nhanh chóng sinh con đẻ cái.

Một ngày kia, An Tiêm buột miệng nói câu: “Của mình làm ra mới quý, còn của biếu là của lo, của cho của nợ!” Nghe thấy vậy, nhà vua vô cùng tức giận và cho rằng chàng là một kẻ kiêu bạc vô ơn. Ngài sai quân lính bắt giữ Mai An Tiêm đuổi cả gia đình chàng ra đảo, để xem, không có sự giúp đỡ của vua chàng có sống sót được không.

Thế là một buổi sáng sớm, tự nhiên An Tiêm

thấy lính đến giải cả chàng lẫn vợ con xuống thuyền, chẳng cho mang theo một cái gì hết. Buồm căng gió, thuyền nhằm biển khơi thẳng tiến. Bãi cát trắng và cây xanh lần lượt khuất đi, rồi bèo bọt, rác rưởi, dấu vết của dân cư cũng không còn nữa. Bây giờ chỉ thấy trời với nước biển xanh ngắt một màu. Cuối cùng thuyền cũng tới một hòn đảo hoang tên là Nga Sơn nằm ở phía bắc Việt Nam. Nàng Ba với các con nhìn con thuyền rời đi mà nước mắt lưng tròng, không biết rồi đây lấy gì mà ăn để sống tạm cho qua ngày tháng. Trong khi đó, An Tiêm bắt đầu tìm kiếm xung quanh, cho đến khi chàng phát hiện một hang đá nhỏ để ở tạm, chàng nói với vợ rằng: “Trời sinh đã sinh ra ta, sinh ra voi, sinh ra cỏ. Không có gì phải sợ!”

Những ngày sống trên đảo càng ngày càng dài. Để sống qua ngày, An Tiêm bắt đầu trồng rau và tìm quả, còn nàng Ba cùng với các con thì ra bờ biển mò ngao, bắt hến. Thỉnh thoảng họ bắt được cả chim về ăn, nhưng dần dần chim cũng trở nên hiếm và khó bắt.

Một hôm, An Tiêm phát hiện một con chim

đang ăn một thứ quả lạ màu đỏ có hạt đen ngoài bãi biển. Con chim vừa bay đi, An Tiêm lập tức tiến lại gần và vừa quan sát thứ quả sót lại vừa nghĩ thầm: “Chim ăn được thì có lẽ người cũng ăn được!”

Chàng bèn đưa một miếng lên ăn thử. Mắt chàng nhanh chóng sáng lên và trong niềm vui hân hoan, chàng quay trở về với gia đình của mình. Những hạt đen từ quả chàng đem về được gieo xuống đất và cẩn thận chăm sóc hàng ngày.

Ít ngày sau mấy hạt dưa mọc mầm đâm lá, bò toả ra khắp khoảng đất trồng. Những nụ hoa đầu tiên cuối cùng cũng hé nở, rồi hoa kết thành quả, mới đầu chỉ bằng ngón tay út nhưng chả mấy lâu sau kích cỡ đã như những chú lợn con. Thấy quả cứ lớn mãi không thôi, An Tiêm cũng không biết lúc nào nên thu hoạch. Một buổi sáng tinh mơ, nghe tiếng quạ kêu ngoài bãi, An Tiêm với gia đình nhỏ của mình chạy ra thì thấy dưa đã bị đàn quạ mổ thủng lỗ chỗ. Đến lúc đó, An Tiêm mới cất dưa về. Ngay khi bổ quả ra, cả nhà chàng loá mắt vì màu đỏ tươi của ruột dưa.

Phần ruột được xen lẫn bởi những hạt dưa đen láy và bao bọc bởi lớp vỏ trắng viền xanh. Từ những miếng đầu tiên, cả bốn người như một, đều bị mê hoặc bởi vị thanh ngọt và mùi thơm nhẹ nhàng của thứ quả lạ, và bỗng chốc thấy người khoẻ hẳn ra.

Từ đó, họ tiếp tục trồng thêm để duy trì cuộc sống hằng ngày. Sau mỗi lần hái dưa, An Tiêm lấy mấy quả đánh dấu thả ra biển, với mong ước một ngày nào đó, mới người sẽ biết đến quả mới lạ này. Không lâu sau có rất nhiều thuyền lạ đến hỏi xem ai đã trồng được giống dưa quý, để đổi về bán trên đất liền. Nhờ đó, An Tiêm đã đổi được các loại thực phẩm khác và cả đồ dùng thường ngày nên cũng không còn thiếu thốn gì khi sống trên đảo.

Về phần Hùng Vương, cho đến một ngày thị thần dâng quả dưa lạ, vua ăn ngon miệng bèn hỏi thăm tung tích, mới biết là do An Tiêm trồng ngoài đảo, và quyết định ra xem Mai An Tiêm có thật sự sống tốt như mọi người đồn hay không. Đến khi chứng kiến thấy gia đình chàng đang có một cuộc sống sung túc, vua nhận ra mình đã

sai, và cho thuyền ra đón gia đình An Tiêm trở về đất liền.

An Tiêm và nàng Ba mừng rỡ, thu lượm hết những quả dưa chín và hạt giống đem về phân phát cho bà con hàng xóm, và truyền dạy cách gieo trồng, chăm bón. Đó là nguồn gốc giống dưa hấu mà chúng ta ăn ngày nay. Về sau, khắp nước ta đều có giống dưa hấu. Nhưng người ta nói chỉ có huyện Nga Sơn là trồng được những quả ngon hơn cả, vì nơi ấy xưa là hòn đảo An Tiêm ở, trải qua hàng nghìn năm nước cạn, cát bồi nay đã nối với đất liền.

Autoři projektu:
Petra Holubářová, Lucie Machová
Převyprávění pohádky:
Anh Nguyenová
Ilustrace a grafické zpracování:
Michaela Časková

InBáze, z.s.
2019

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – půl růstu ČR

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 2

Městská knihovna v Praze

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INBÁZE

